

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СОМБОР
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE SOMBOR
РЕПУБЛИКА СРБИЈА- REPUBLIKA SRBIJA
ZOMBORI KÖZEGESZSÉGÜGYI INTÉZET
ÚSTAV PRE VEREJNÉ ZDRAVIE SOMBOR
25000 Сомбор, Војвођанска 47
25 000 Sombor, Vojvođanska

e-mail : office@zzjzsombor.org

tel./fax. 025-412-888

“Društvena briga za javno zdravlje grada Sombora tokom 2024. godine”

Program 8: Integrisana kontrola vektora-prenosioci uzročnika zaraznih bolesti (komarci)

Mesečni izveštaj (Avgust 2024. godine)

PREDMET: Izveštaj o rezultatima monitoringa adulta (odraslih) komaraca na području grada Sombora

Kontrola brojnosti (monitoring) odraslih formi komaraca

Monitoring odraslih formi komaraca počinje u periodu jun-jul, a traje do septembra-oktobra, (zavisno od temperature, vazduha, vode i količine padavina). Monitoring odraslih formi komaraca se sprovodi nedeljno u zavisnosti od hidrometeoroloških uslova, kontinuirano tokom čitave sezone. Prilikom monitoringa odraslih formi komaraca koriste se specijalizovane klopke koje kao atraktant imaju ugljen – dioksid u formi suvog leda i olovnu bateriju kao izvor energije. Baterija pokreće ventilator koji se nalazi u sklopu klopke koji u posebne mrežice „uvlači“ komarce privučene ugljen – dioksidom. Klopke se postavljaju na odabranim lokacijama u popodnevnim časovima i sakupljaju narednog jutra. Po sakupljanju, klopke se dopremaju u laboratoriju Zavoda za javno zdravlje, gde se utvrđuje brojnost izlovljenih komaraca u svakoj klopki. Osim brojnosti, u reprezentivnom uzorku, vrši se i determinacija izlovljenih komaraca do nivoa roda, odnosno, vrste, ukoliko je to moguće. Pored toga, odvaja se određeni broj komaraca iz roda Culex za detekciju virusa groznice Zapadnog Nila. Analize se vrše PCR Real time metodom.

Rezultati monitoringa na dan 13.-14.08.2024.na teritoriji Grada Sombora.

Zavod za javno zdravlje je izavršio uzorkovanje odraslih oblika komaraca, determinacija i skladištenje uzoraka. Za uzorkovanje su korišćene klopke BG santinel.

Uzorkovanje započeto: 13.08.2024.

Uzorkovanje završeno: 14.08.2024.

Klopke su postavljene na 10 lokacija teritoriji Sombora i to:

1. Sonćanski put - dvorište porodične kuće
2. Šikarski put-dvorište porodične kuće

3. „Jaroš“ izvorište Sombor
4. Vojvođanska 47 - dvorište ZZJZ Sombor
5. Rokovački put – UPOV Sombor
6. Nova br. 2 Bezdán- dvorište porodične kuće
7. Dolska br.33,B.Monoštor - dvorište porodične kuće
8. I.L.Ribara br.21,Doroslovo - dvorište porodične kuće
9. Milana Čakširana br.3 - dvorište porodične kuće
10. Kolubarska br.18, Stanišić - dvorište porodične kuće

Uzorkovanje 13/14.08.2024. Grad Sombor

	Lokacija GRAD	Vrsta klopke	Ostalo upisati pored	Izol. Komarac br Culex pip.	Izol. Komarac br Aedes vexans	Izol komarac br Aedes albopictus
1	Dvorište porodične kuće, Sonćanski put Sombor 45° 46' 33.10" 19° 6' 52.40"	BG sentinel		8	21	4
		muški		1	15	
2	Šikarski put dvorište porodične kuće Sombor	BG sentinel		22	0	0
		muški		1		
3	„Jaroš“ izvorište JKP „Vodokanal“ 45° 47' 11.41" 19° 8' 24.95"	BG sentinel		0	0	0
		muški				
4	Dvorište ZZJZ Sombor, Vojvođanska 47, Sombor 45° 46' 45.26" 19° 6' 37.72"	BG sentinel		1	0	0
		muški				
5	UPOV, Rokovački put Sombor 45° 44' 59.97" 19° 6' 43.26"	BG sentinel		75	8	0
		muški			7	

Uzorkovanje 13/14.08.2024. Sela

	Lokacija	Vrsta klopke	Ostalo opisati pored	Izol. Komarac br Culex pip.	Izol. Komarac br Aedes vexans	Izol komarac br Aedes albopictus
1	Dvorište porodične kuće, Nova 2 Beždan 45° 51' 34.488" 18° 55' 41.952"	BG sentinel	Anopheles 1	17	0	-
		muški				
2	Dvorište porodične kuće , Dolska 33 Bački Monoštor 45° 47' 24.144" 18° 56' 1.0824"	BG sentinel		0	0	0
		muški				
3	Dvorište porodične kuće , Ive Lole Ribara 21 Doroslovo 45° 36' 26.352" 19° 11' 27.51"	BG sentinel		43	0	0
		muški		2		
4	Dvorište porodične kuće, Milana Čakširana 3, Čonoplja 45° 48' 13.95" 19° 15' 5.9256"	BG sentinel		0	0	0
		muški				
5	Dvorište porodične kuće, Kolubarska 18, Stanišić 45° 55' 36.1236" 19° 9' 44.8308"	BG sentinel	Anopheles 1	3	0	0

U 10 uzoraka determinisano je 204 komaraca.

Rezultati:

1. CULEX PIPIENS - 169kom
2. AEDES VEXANS – 29 kom
3. ANOPHELES – 2 kom

4. AEDES ALBOPIKTUS - 0

Zaključak: Izolovano je max. 75 u klopki iz roda *Culex pippiens* koji su inače vektori bolesti Groznice Zapadnog Nila .

Preporuka: Posle izvršenog tretmana komaraca potrebno je da se monitoringom isprati efikasnost izvršenog tretmana.

PCR analiza uzoraka komaraca uzorkovanih u mesecu avgustu izvršeno je u 9 pulova i nije bilo pozitivnih pulova na prisustvo West Nile Virusa.

Sl. 1,2,3 uzorkovanje komaraca i održavanje bilborda

ČIŠĆENJE I ODRŽAVANJE BILBORDA ZA KOMARCE

U toku avgusta izvršen je pregled i čišćenje bilborda na sledećim lokacijama na teritoriji grada Sombora:

Br.	Lokacija bilborda	Koordinate
1	Opšta bolnica , Sombor	
2	XII Vojvođanske udarne brigade 126 Rasadnik	45.78239, 19.08903
3	Najlepše godine, Bezdanski put 79g, Sombor	45.79401, 19.06850
4	Migrantski centar, Šikarski put bb, Sombor	45.77142, 19.07394
5	Kupaliste Štrand, Centrala bb, Sombor*	45.75471, 19.08885
6	Gradski bazen, Apatinski put BB, Sombor	45.76281, 19.1011
7	Sinagoga, Stuparski put bb, Sombor	45.75618, 19.12611
8	Dom učenika, Stuparski put 1a, Sombor	45.76707, 19.12054
9	Fijaker, Park heroja, Sombor	45.77064, 19.11893
10	JAROŠ, Vodovodska BB, Sombor	45.785280, 19.141893

Zaključak: Na svim bilbordima su zamenje kesice za uzorke i postavljene nove. Zamenjene prazne boce na lokacijama na kojima se nalaze bilbordi.

Rezultati analize komaraca na prisustvo virus Zapadnog Nila (WNV)

Analizirano je 9 pulova komaraca na prisustvo WNV za analizu su korišteni kitovi (Secace Ewst Nile Virus Real TM i Ribo -Sorb RNA/DNA Extraction kitovi).

Analizirani pulovi komaraca od 21.08.2024. bili su negativni na prisustvo Virus Zapadnog Nila.

ZZJZ Sombor

ZZJZ Sombor

dr Jelena Zelić